

ENVERS

Lectura de poetes de la UB

Edició de 2013 i de 2015

Xarxa de Dinamització Lingüística
Facultat de Filologia
Serveis Lingüístics

**UNIVERSITAT DE
BARCELONA**

Presentació

Us presentem el recull de poemes de les dues edicions de Lectura de poetes de la UB. Envers. Aquesta lectura no només volia promoure la creació poètica sinó, sobretot, visibilitzar els poetes de la UB i crear un espai on la paraula, el ritme i el gest fossin els protagonistes de l'escena. El Pati de Lletres de l'Edifici Històric de la UB era, doncs, l'espai idoni per a l'acte. Entre el soroll de l'aigua de la font i les veus dels poetes que hi van participar, es va convertir en un escenari màgic per a tothom que va poder assistir-hi.

La primera convocatòria va tenir lloc el 7 de novembre de 2013, amb una participació de vint poetes provinents de les diverses facultats de la Universitat, entre estudiants, professorat i personal d'administració i serveis.

La segona edició es va fer el 22 d'abril de 2015. En aquest cas, a més dels autors que van poder recitar poesia de creació pròpia també hi va haver aportacions de traductors al català de poemes d'altres llengües.

La disposició en què es presenten els poemes dels diferents autors respon a l'ordre en què van ser recitats els dos vespres al Pati de Lletres i hem volgut mantenir-lo per ser fidels a aquells moments. D'altra banda afegim un índex d'autors a l'inici.

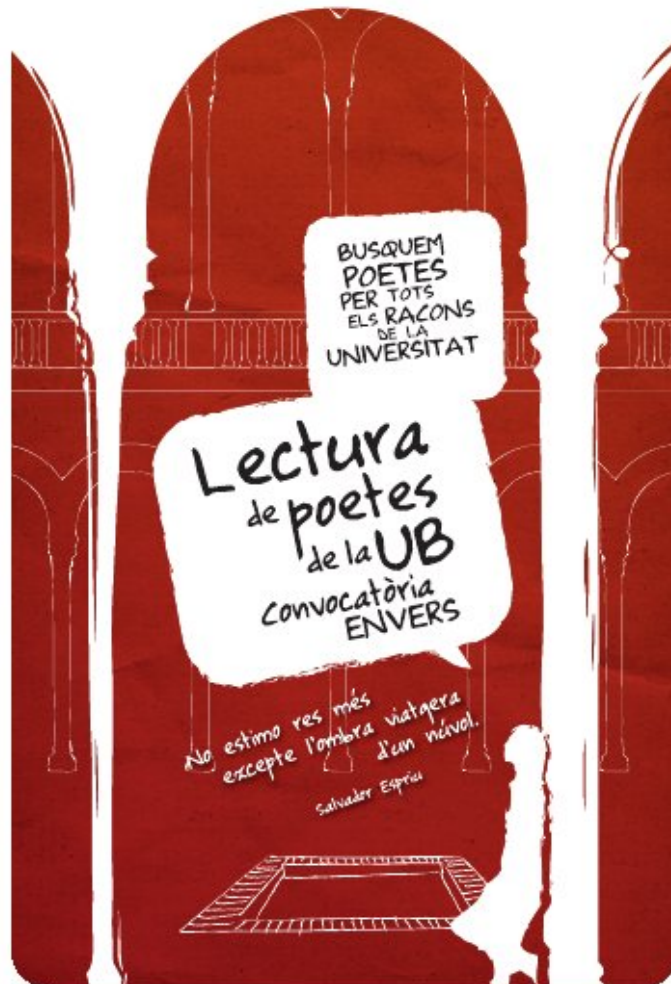
Agraïm als poetes participants la disponibilitat i fins i tot l'entusiasme a l'hora de declamar les seves creacions poètiques en aquestes dues primeres convocatòries de l'Envers i esperem que segueixin participant-hi en les properes.

La iniciativa va ser de la Comissió de Dinamització Lingüística i Cultural de la Facultat de Filologia i dels Serveis Lingüístics, amb el suport amb l'Associació de Joves Escriptors en Llengua Catalana. La coordinació de la primera edició de l'activitat va anar a càrrec de Marta Font Espriu; de la segona edició, d'Ana Escourido Pernas, becàries de dinamització lingüística dels Serveis Lingüístics.

Serveis Lingüístics i Facultat de Filologia

Index d'autors

Alejandro Ballvé.....	53
Roger Ferran Baños.....	44
Maica Duaigües.....	106
Clàudia Fonollà.....	63
Joan Idrach.....	51
Irina-Maria Illa.....	9
Neus Jaumot.....	82
Leia Sereix.....	36, 78
Juan Luís López.....	28, 98
Xavier Mas.....	101
Lluís Payrató.....	21, 110
Àngel Pla.....	15
Bartomeu Ramis.....	41, 96
Laura Ruiz.....	87
Carolina Sánchez.....	66
Raquel Santanera.....	47, 94
Antònia Maria Serra.....	58, 73
Moises Stanckowich.....	12
Santiago Subirats.....	24, 69
Pol Tudela.....	33
Daniel Valdivia.....	76

Novembre de 2013

Mar morta

Vas marxar sense dir res,
trista onada, impetuosa
vas endinsar-te buscant el vers
de la teva mar, ment silenciosa.

Ja no vas virar mai més,
deixant el rumb a la reclosa,
vas perdre vida, matèria i pes
engolida per un mar immens de prosa.

Em preguntava: ara on ets?
vas trobar alguna resposta?
allà dins del teu ésser inquiet,
dins la mort abstracta i borrosa?

Quan sóc allà, a prop de la costa,
et presencio en el xiuxiueig
del tombar de l'aigua, la brisa dolça
de la carícia de quan et veig
enmig del vent quan bufa amb força.

Exili

Dies d'exili, dies de vers,
de trista prosa enamorada,
tu que em guies dolç oneig
d'una embranzida a terra estimada.

Nits de silenci, lluna mig clara.
Que observes buscant l'essència
en la foscor, en la terra mare,
trobant-hi un reflex de pròpia absència.

Tardes de res, tardes de passes.
Divagant per terra estranya,
Com naufragi perdut, t'amagues,
i en el dolor latent t'amarres.

Si te'n vas

Si la veu se't mor callada,
aire eixut, encongit de pes,
esdevindrà melodia quasi esbravada.
Si te'n vas i no tornes mai més.

Si amb la mà ja dius adéu
sense presència, tan sols paraules
que quedaran orfes, blanques i absents.
Sense tu, tot endebades.

I si el camí, i si les passes
veus que se't fonen darrere teu
en l'oblit, densa carcassa
tan dolorosa, tan a prop teu.

Si no tornes, si ja marxes,
mira'm els ulls, sigues sincer.
Digue-m'ho tot amb la mirada.
Digue-m'ho tot sense dir res.

M'estimo

Et lleves i respires.
La maldat no és eterna i
un rierol de sang espessa
t'ho confirma.

Entres al bany i plores.
A les mans et tenia el coll
i no et mirava ni als ulls.
Cridava embogit.

Et pentines i rumies.
Quin mal les manotes...!
Li has clavat el punxó
en legítima defensa.

Et maquilles i mires
d'ocultar les marques
que la maleïda gelosia
t'ha deixat a la pell.

Et vesteixes i truques.
Ara vindran i et faran
preguntes compromeses.
Només et val la veritat.

De nena, idealitzaves l'amor.
No hi pensis més, ara
vindran i els diràs que,
de gran, l'amor ets tu.

La perla

En aquesta hora del capvespre
escric el teu nom en una perla...,
ja no em tremola el pols i les
sí·labes s'hi agafen amb fermesa.
No és un miratge sinó un acte d'amor.

Demà, el gebre et rosegarà el nom
i et perdré entre cristalls de glaç...

La perla serà, doncs, tot el teu cos.

ALGA Revista de Literatura
Núm. 67 - primavera de 2012

Sempre hi sou

Damunt de tu, el Sol negre en un bassal de sang,
i en un estany proper el lotus es panseix de dolor.
Llavis tendres, ulls melosos, un darrer sospir que
exhales mentre uns dimonis s'acarnissen amb tu.

Allà, al *samsara*, et mires els botxins amb la ràbia
de les noies mortes, assassinades perquè sí en el
temps en què la vida se us obre com les flors.
Les vostres cendres, avui, em reclamen la veu...

Crideu-me, doncs, amb llavis de doll!
Mireu-me, doncs, amb ulls de foc!
Les noies mortes, sí, vosaltres!, que
en l'aire sempre hi sou...

ALGA Revista de Literatura
Núm. 69 - primavera de 2013

Altiplano

Aspra capa inerme,
a l'infinit, els *nevados*,
ensumen el cel blau,
enmig la solitud,
i el vent escombra
el res.

Enllà on el teu nom
esdevé aigua,
i refresca els motius
de la consciència.

En la serra on la fera
es va enfrontar a la fera,
on cada arbre era un amagatall
cada corda un arma mortal
cada pedra un país per defensar.

A prop de l'Altiplano
les contradiccions perverses,
cotxes i mansions de luxe
a les televisions d'aquells
que només mengen terra.

Ensumo el fang
de l'adob de les llars,
en el foc de la cuina,
aigua enterbolida, papes negres
i sopa de quinoa gratificant.
En l'illa de ponent

la vida i la mort
són un regal de Viracocha,
el poderós.

Els *Apus* acullen amb serenor
les riuades de gent,
que duen ofrenes.
Sacrificis enormes per
penalitats extremes.

Abans la filla de l'inca, avui,
el collar, la chicha, la fulla de coca.

M'arriben missatges
en els locutoris envellits,
de nova tecnologia.

Refaig camins
de pols vermella
i murs deconstruïts,
Al melic de la Terra
fujo de la catarsi
imparable dels sentits.

Fi del món

A la fi del món,
retrobo les sensacions
que em duen als orígens.

No hi ha temps que passi,
minut sense més de seixanta segons,
no hi ha més carrers que el canal,
que ens separa del continent gelat.

Els exploradors, i els vaixells enfonsats,
la presó dels darrers dies
i la nit d'estiu al migdia,
observant les danses marines
dels cormorans en comunitat
i els Andes esvaint-se dins l'oceà.

Al far de Magallanes,
la darrera llum dels vaixells
ens eixampla la curiositat
per la part més meridional,
ennuolats cels, d'una grisor
enigmàtica. Cau el darrer raig
de Sol.

Tapís de natura, en llibertat,
torres frontereres enmig de les glaceres
continentals, on reneix l'espurna
vital.

Pedres damunt les pedres,
sota la sorra humida,
als rius vessants de vida.

Sorra damunt la sorra
que cobreix les pedres
i els racons recòndits
de llustrós passat.

Aigua sobre aigua
oceans policromàtics
als esculls coral·lins.

Cendra sobre cendra
a volcans inactius
en les vessants
de l'abisme.

Foc sobre foc
i damunt les flames
encenalls,
que es mimetitzen
amb els estels.

Sedentari

«Y somos ese suelo donde se construyó todo
Y estamos en cualquier parte
Donde se eleva el cielo de los otros.»
Paul Éluard. *Segunda Naturaleza*

Giro el mapa dels sentiments
i cerco una illa remota,
un llac oblidat
enmig de boscos nevats,
dunes de sorra captivadores.
Lluny, mes lluny
del volcà que es desfà
de la lava voraç
que omple el mar.
Llegeixo llibres que em duen
a mons ingràvids, imperceptibles,
de serenitat intacta.
Aquestes coordenades
no són descrites enlloc.

Dessemantització

Faré costat als teus costats menys governables,
governaré com un sergent els meus instints,
i acataré sense excepcions la llei marcial
per evitar quedar abatut pel foc amic.

Faré paret dels meus maons esbocinats,
revestiré tots els envans de parets mestres,
reconstruiré bocí a bocí els antics retaules
i pintaré amb colors ben vius velles finestres.

Oblidaré tots els oblits en què em fas caure,
disfressaré de bonhomia els sentiments
i encarnaré un paper de contraespionatge.

Però un cop ben nu, sense vergonya ni memòria,
tan transmutat, sense saber qui és l'enemic,
qui serà el jo que et pregarà misericòrdia?

[De *Llibre dels racons*]

Cartellera d'espectacles

Tot ple de vida escalo cims inabastables,
mig mort de fàstic baixo inferns sense descans,
fujo endavant, camps a través, travesso mars,
perdut el rumb, encarno vides secundàries.

Empenyo dies perquè els anys vagin corrent,
interpretant el despertar d'una carrera.
Farcit dels tòpics i els clixés de les estrelles
dissenyo nous guions i noves frases fetes.

Quan amb seriós capteniment surto a l'escena
rebo mirades com si fos un extra, un vell
fora repartiment, un convidat de pedra.

Distorsionat, intercanviats massa papers,
desenfocades les imatges i la ment,
jugo al cinema en una vida d'espectacles.

El meu país

«Minha pátria é a língua portuguesa.»

F. Pessoa

«Minha pátria é minha língua.»

C. Veloso

El meu país
són vint-i-set fonemes escollits,
seleccionats sense pietat pel temps i per la història,
fills d'una llengua morta i enterrada
que viu i es rememora, amb ells,
entre nosaltres.

El meu país
són vint-i-set fonemes del carrer,
reunits, sota una entonació discreta,
en ciutats i pobles ordenats
per alfabètiques rengleres,
rimes antigues que obren pas
a les modernes dissonàncies.

El meu país
són vint-i-set fonemes ben triats
que intento combinar amb certa elegància,
amb ordres consonàntics i vocals,
molt segmentats,
i amb les maneres de la terra o forasteres.

El meu país
són vint-i-set fonemes constructors d'identitats,
d'inacabats milers de mots independents
encadenats per una llengua,
un instrument de sons tan afinat
que, quan parlem,
ens fa ser els altres.

A tu, que dus sabates llents,
corbata i fi vestit de seda,
midó al coll i, segurament,
els mitjons mig foradats de pena...

A tu, que mai fas prou evident
què penses i que mai se't rebrega
aquest posat de pensador modern,
disfressa de cert tràfec d'empresa...

et pot semblar que, tan trist, visc d'esma
però jo vaig, callat, sense fer nosa,
contemplant la tarda com fosqueja.

Jo sóc, per dir-ho amb tota cruesa,
ànima, de bellesa, gelosa
que no vol per a res ta saviesa.

Rattles com pals, espais, rodones,
Lletres, vocals, consonants, altes,
baixes o dobles, punts i comes,
accents, diftongs, paraules, frases...

Versos amb rimes ben sonores,
amb talls greus o cesures falses,
poemes de moltes estrofes,
novel·les, assaig o teatre...

Manuais d'història, ingents
mosaics ben posats, pulcres, bells
codis, missatges que alliçonem...

Cultura escrita, grans invents,
bones intencions que adoren
ser cosa, però res no resolen.

Els odio tant aquests
creguts xarlatans, egòlatres,
que em volen d'allò més dòcil
per treure'm alt interès.

Mai deixen succeir res
i jo, com un ruc idòlatra
em moc en gris automòbil,
esquivant el seu estrès.

Per això, anguniat
per llur malaltís anhel
de control del vil diner,

constantment enrabiàt,
mai no he pogut reeixir
del tot de ser prou feliç.

Del res,
del zel
del bes,
vinc jo.

Del moll,
del coll
del foll,
visc jo.

D'un mos,
d'un moc,
d'un groc.

Faig tros.
Vaig tort.
Caic mort.

Permeteu-me

«Permetre'ns l'absència»
Màrius Sampere. *Altres presències*

Permeteu-me l'absència...
només per un instant
on pugui ser ningú.

Permeteu-me la buidor,
l'esma dels núvols.

Permeteu-me l'esbós daurat
d'un horitzó on fugir.

Permeteu-me la joia d'un somni,
allunyat dels lladrucs dels gossos
pixadors de voreres.

El nucli

Fugir
dels contorns
cap al solc
d'uns ulls llents.

Només
carn i pell,
nascuts al vent
d'un rostre humà

i antic.

Ombra

«Les teves ombres et defineixen»
(grafiti del carrer Bruc amb Aragó)

Com els altres,
camino amb rumb adormit,
lliurat als records.

Sota els llums del carrer,
la meva ombra acarona la carn
amb l'acer de la solitud.

El gest
té la salabor del triomf:

‘sóc qui resta dempeus
dins la rauxa assassina
de les hores’.

Les cinc temptacions

L'absència.
La pausa.
El silenci.
El record.
L'oblit.

Renuncio a les cinc temptacions,
amants de les meves passes,
a canvi de la crua fiblada
per viure a la riba
de la teva carn.

Darth Vader

«odio»
(grafiti a Sant Boi de Llobregat)

Cansat de la llum,
m'amago dels ulls blaus del cel.
Aliè al brogit d'un cor
camino, metàl·lic,
cap a la corrupció dels enyors.

I, segur del viatge,
a l'ampit de l'estelada negror,
ric amb el plaer
de l'odi conquerit.

Oda a la vida

Ja massa alguns us han parlat de mort.
Llengües del plor que viuen en la por.

Avui, amb el fresseig de l'herba,
empesa per la brisa en mars suaus,
que xiuxiueja en llengua vella,
secrets antics del néixer matiner;

avui, amb el cant de l'alosa
que canta indemne de la fosca nit;
avui, amb l'orquídia calmosa,
que es lleva amb la claror de mig matí;

avui, amb l'alegre cigala,
que canta al dolç compàs de la calor;
avui, amb el dringar del riu,
que juga, lúcid, a fragmentar el món;

avui, amb el rogenic ocàs,
amb un sol murri que se'n va picant
l'ullet entre arbres i carenes
petits però vells en donar aire al món;

avui, amb tota una poesia,
trenco els sepulcres que em feien vell.

I avui, amb un batec ocult i immens,
rere l'herbei, el riu, el sol, l'alosa,
rere d'un món que ens somriu,
canto de gust la vida ja desclosa.

Somnis d'estiu

Camino lent per estranys viarany,
tapats pel temps, que els cobrí d'oblit.
I arribo, etern, al mateix disbarat.

Sóc al meu regne, a la foscor del vers.
Alts murs de boira em protegeixen,
i esvelts castells de sorra i pols,
sobre el llegat que es descuidà Pandora.
I m'alço, excels, damunt d'aquell gran regne,
ben abillat, amb capa i casc eteris,
i em fan ser nou, dins el crepuscle oníric.

Però un feix de llum es filtra en la penombra,
i d'un sol cop, adéu, tot el que tinc s'enfonsa;
i sona, impàvid, el despertador.

Enllà del cel

Vivim units en un mateix indret,
enllà del temps, enllà del cel immens,
on hi llancem teranyines de cotó
caient com fina pluja des del vers
enllà del cel, enllà del mar etern.

I malgrat plou i no veiem el Sol,
malgrat el dia és orb com un gran jou,
tornem lliscant, de nit, quan cau la por,
quan la veritat ens bressa, caminem,
fins que ens trobem enllà del cel, al món.

Futur

Quan es desvetllen, tímids, els primers
raigs de l'alba i el gessamí verdeja,
contemplo, tot dintre meu, els propers
girs d'aquest cel de colors que es barreja.

Com la llum d'aquest dia no viscut
mai encara, tot just se m'encomana
de la flor que ha passat la joventut
la fragància que badada emana;

la llavor d'una trèmula certesa
ja té, de l'avenir que m'embriaga
les no conegudes claror i perfum;

joia d'una sonata no malmesa
pel lent passar dels dies que n'amaga
el to sota el silenci del costum.

Compàs en blanc

El silenci és un llac d'arrels pregones
en què hom s'emmiralla tot sovint.
El sol prova d'esquitllar-s'hi a estones
però per tostemps acaba fugint.

Sempre tan fràgil, el cant del silenci!
I tanmateix, ressona a tot arreu:
hi ha silenci al cor, als ulls, a la veu...
i en tot allò que jamai no comenci.

Compàs en blanc, bleix de la melodia
que l'ànim cansat draga amb delit.
Recança d'un zumzeig que l'afonia
corrompés i enfonsés dins de la nit.

Què és el silenci sinó llum absorta,
claror d'un dia que ara ja és morta!

III

L'horabaixa és partida. Sota el tel
d'aquest llum elèctric, mostren les lletres,
impúdiques, somnis dins el recel
closos. Als meus ulls, però, són espectres.

La meva pensa va rere l'estel
passatgera dels dies, car sotmetre's
a la ploma d'altri faria gel
allò que creua l'amplitud dels metres.

Una llambregada al cel, quan s'escau:
darrere la cortina hi ha un palau
que milers de mans han bastit alhora.

És aquell indret que cerquen tothora
aquells qui, com jo, amb cara mig desperta
somniaen truites, la boca entreoberta.

Quan l'ànim es contorba pel paisatge,
massa gris o acolorit a l'entorn,
vinc a tu perquè tornis a la imatge
l'antiga i perduda llum de migjorn.

Mon cor saltironeja d'alegria
en una dansa íntima i constant
mentre jo per la teva melodia
sinuoses escales vaig pujant.

El compassat sospir del teu silenci
és el remei efímer i immortal
de les ànimes vestides de dol.

Sempre he sabut, malgrat que mai ho pensi,
que sota el teu aspecte musical
hi ha, celades, sis cordes de consol.

Sonet a la vida

Quan naixem, som verges i blancs i purs,
just tenim del món tot per descobrir.
Entre besos dolços que fan florir
amors, iniciem ja el llarg decurs.

A poc a poc, els primers anys s'escapen
mentre seguim en els jocs dels infants,
mes prestos són els senyals alarmants
en dir que els segons fugits mai s'atrapen.

Faltem d'alè per fer tots els desitjos,
puix que el temps al damunt se'ns abraona;
correm, ensopeguem, tornem a caure.

Expugnem amb les ungles segons mitjos,
alenem, buscant allargar l'estona;
ja has de finir, malgrat no t'ha de plaure.

Vent

Vent cruel, que em destorbes i em cegues de sobte,
Quines noves duràs de l'ocàs dels sentits?
Se m'escolen, com sempre: arena entre els dits.
I m'amaguen sa llum amb malícia perfecta.

Som paret de granit fosc, pesant i compacte;
Que hieràtic reté tos embats decidits.
Mes un dia, per postres designis ja escrits,
No podrà durar més nostre bell, subtil pacte.

Odiar-te un instant i estimar-te al següent,
Aturar-te en sec o deixar que m'empenyis,
Vent mesquí que m'ocupa sencer el pensament.

Vénc a tu i véns a mi, en compàs decreixent
Que no pots aturar, per més fort que ho intentis:
Quan arribi el moment, seré tu i serem vent.

Es trenc

Cau dins te sones en Sol resplendent, sense núvols que el sotgin,
Tempren tes dunes els vents de Ponent i l'oratge fesquívol;
Puix que l'embat l'apartàs lluny de tu amb son somris bell i frívol
El canten contrits d'enyorança els llagosts que mai més no se'l trobin.

Poden, sens pausa, remoure el món els qui estèril et vulguin,
cerquen amb plena cobdícia fer el seu desig brut i tèrbol,
àdhuc omplir de boirim amargant ton encant senyorívol.
Mes sempre faràs que els estels i la Lluna les nostres nits vetllin.

Moren els vells enemics sense rostre, empastats de ciment
clamen la mort de l'amor per la Terra, i entre bels paorosos
s'enfonsen ferests a la mar que, indòmita, els tapa d'argent.

Val la sequera de l'Illa que et guarda llucar-te un moment
entre les mates que emmarquen miratges amb marges difosos
i pot riure aquell qui t'ha vist i afirmar que viurà eternament.

Musa

Pàgina en blanc que m'observes i et burles,
vols que t'escrigui un poema exquisit?
M'alces en contra els plaers de la nit,
trenques, obscena, els meus plans i esquemes.

Xucles mes forces absents i disperses,
fugen amb tu per luxúria i delit.
Clam, desesper, des del tràgic oblit
que ets l'adalil inclement de mes penes.

Busca'm, tranquil·la, quan dormi al matí,
sèssil i buit, per omplir-me de llum,
guia mes mans per damunt ton setí.

Troba'm alegre, embriac d'un dolç vi,
bufa en ma cara, perquè el teu perfum
àdhuc farà aquest sonet més diví.

I els romans de les altes muralles,
afaitats i maquillats,
en veure aquells homes i aquell ferro del Nord
s'exclamaven: «Heus ací els herois.
Llur llengua estranya
i llur ferotge valor.
Heus ací els herois
que tornen per destruir Ílion de nou».

Deu ser filla de la lluna,
per la seva pell nival i brillant;
segur que és filla de la nit, de la terra;
de la Lluna que s'emmiralla al mirall de les aigües.
Ho dic pels seus ulls cristal·lins,
bolcats envers un altre món.
(I els seus cabells llargs, grisos i eixelebrats pel vent
acaricien els seus fermes pits.)
Estranya pitonissa de veu adormida,
quina mítica Cassandra representes,
que com l'arquetip d'Ariadna te'm presentes?

Tota la flor d'un continent arrancada,
els estams degollats i els gineceus
violentats.
Quin feixuc llegat,
...Amèrica!

Selenita

Hi havia llunes sota els teu ulls
que abraçaven caces de guineus dins el meu estómac.
Tot era un remenat de cadires
i taules on seiem només tu i jo.
No teníem tramuntana,
i l'herba picava la porta
perquè des de gener que no l'havies tallada.
Vam trepitjar 2.530 pintallavis,
i amb vermell traçàvem vies
que destrossaven els límits de tot el normal.
Em somreies amb els ulls,
mentrestant jo et despullava des de la meva bogeria,
i descobria que sota els plecs de la inconstància
s'hi amagava la sort.
Però després la realitat em reduïa la teoria...
...a res.

I embogia,
cada cop que el mar feia recular les llunes,
i totes elles s'esborraven deixant cràters sota els teus ulls.

El títol és el teu nom

Frego el meu cos per tota la casa,
la saliva fa goteres,
i els intestins juguen entra els fogons de la cuina.
No em voldria pas morir ara!
I abandonar el sol instant de torturar-me,
veient-te, i rasant els ossos per les parets.
La teva olor em fa abaixar els pantalons,
em trencaria les cames, però acabes d'arribar...
I frego el meu cos per tota la casa,
la resta del que quedí és tota teva.

Aquella nit la Ventafocs no va dormir entre cendra

No escric per escarabats que tenen por de les rodes,
de la mateixa manera com tampoc menteixo
per fer entendre que no sóc així.

Vols redreçar la conversa i deixar que el cafè es refredi,
vas a pas lent i reconec la teva mirada de puc-esperar-la-societat,
amb un gest ràpid et contesto que jo-no.
L'olor del carrer encara és massa dolça,
i d'aquí poques hores es pondrà la nit,
encara tenim temps de salvar-nos.

Et repeteixo que no escric per escarabats,
però rius i se't desfà el sucre sobre la taula,
i de cop crec entendre que les meves idees t'incomoden.
Saps? T'inc ganes de sortir a fora,
i veure com et menges un tros de cantonada,
em fa gràcia la teva inexperiència,
m'agrades.

Fa calor i puc escriure sobre això,
però ja no m'escoltes.
Et fan por els escarabats?

Una galleda d'aigua freda

Érem abans que tot meandres,
esquinçats entra pedres de llibertat,
i corriem buscant el darrere de la porta,
encara que sempre topàvem amb el buit.
Ens xuclaven els corrents d'influències
i la nostra pell jove era sensible a l'amor.
Alienàvem els mons davant nostre,
fluïem entre satèl·lits enquitranats
i plens de gent que no ens importava,
volíem una desembocadura fàcil,
però sovint el riu duia massa cabal.
Ens va fallar la direcció del vent,
de mica en mica els remolins van tallar
els nostres corrents, i cada cop vàrem ser més infinits.
Còdols entra els ossos i mal al fons del pit.
A poc a poc vaig anar notant com m'arrencaven
la part esquerra del cor, i tu eres ja molt lluny...
El nostre riu es va fragmentar.
Em queda el teu afluent.

De sobte,
el dubte.

Pata,
peta,
pita,
pota,
puta.

O a, o e:
escull

Però jo la por no me la trec del tot del cap ni del cos.

Poc que te crec pas
fem fum de la fam.

Moc poc
faig un toc toc.

Fems!, fem

Jo no puc, pots tu?

Ric del ric
roig del sol.

Sou un gran sou
per a tots.

Tots els qui fan,
fan goig, fan mal.

Roig, verd, blanc, groc.

Prou fam, molts flams.

Neu i blanc,
com és tal grau.

Fart del furt
em dic a mi

et dic a tu.

Lluny del far
el bé em fa

la falç i el jou.
Rem en el mar, jo que no vull el rec.
El mar fa goig, du la mort.
Heu fet un crac, un crec,
un croc i un cuc de llum.
I a l'hort, els pins, els barbs, els ecs i els ucs.
Veig el blanc dels teus ulls.
Plou, on? res més lluny del llamp,
res més curt que el truc del turc, que va i ve,
que és i que fou,

que riu per no dir què és el que més llu en sa mà.

Ras i curt...
Rau el rei
tot fent run-run,
què tinc, què fas,
qui fuig.

Cosmos

Primer va ser el verí que, piadós,
Em matà la consciència.
Després el desmai de la pluja,
Una nit de tardor que, feixuga, s'anà esvaint...
L'oblit.

Al despertar, el pragmatisme fet cambra,
Una finestra que tampoc no conec,
I fora, Meravella! Horror!:
L'hegemonia de l'ombra,
Esquitxada amb puntes de daga,
Brilla amb el fred de la mort.
Un espai que, de tan immens,
És només equiparable a la mateixa llibertat
Que, de ser-hi, hi vagaria confusa,
No sabent en quin cor avivar el foc
Ni en quin horitzó traçar una marca.
Al més foll aventurer inspiraria,
Aquesta ombra sense noms,
Temença a l'anhel que l'instiga,
Quan la passa li vacil·la, a avançar.

És el regne de l'ombra,
On l'ombra infinita impera,
No obstant, la Terra, com una espurna blava,
Dóna un consol de vida i d'aigua
Al desesper que en tota eternitat arrela.
Només un Dionís enjogassat, i destre tot i el vi,
Fóra capaç de pintar aquesta visió
Amb els estris que el son li procura
I fer-la ser ofrena per a uns ulls embogits.

Ai de mi, quant donaria
Perquè no engolís l'ombra
Un nou despertar,
Ni es declarés la bogeria
Mare i causa del que he vist!
Per no saber més de l'Atzar,
Dèspota que reparteix pesta i fam,
I fins i tot a l'ànima s'hi posal,
Serf lleial del cruel Destí
O puteta del déu nostre,
Hipòcrita ple de malícia
Que encara de justícia parla!
Per no saber més de l'Atzar,
Ai de mi, quant donaria!

Per no ser esclau mai de la llei
Ni ser rei d'un poble d'actes,
Futurs i passats,
Que se'm revoltin a la sang,
Renuncio a la gravetat
I m'abraço a l'ombra amb força.
Cap als contorns de l'infinit,
Més enllà del sèptim cel,
Cantant ebri i enardit,
Vull dirigir tot el que em quedi,
I enfonsar-me dins d'un astre
I amb ma marxa donar-li nom.

El sol de gebre

És de nit.
Tothom balla, tothom riu.
Tu no.
El temps, la nit,
Contra una mirada apagada
Com el sol d'un món de gebre,
S'esmicola.
Fa fred en les teves ninetes,
On brilla, glaçat, un plor.

Al teu voltant,
A empentes,
S'obre pas la primavera,
I tot ho esquitxa.
De desordre i anarquia de colors,
Ara adormits.
És hivern en els teus ulls,
I m'entristeixo.

No t'estimo, no et conec.
Però sé que m'entens,
I ho sé sempre.
També jo estic trist,
També per mi té un vidre entelat
Una melangia que angoixa,
També em recorda una nina de pols,
O un record que ningú no recorda,
A tot el que fuig de la pena;
També van coixes mes paraules
I són nul·les si no ragen
El dolor més pur i dens,
També estripa el meu nom

I tot el que representa
La tempesta més trivial.

Què ens espera?
La descoberta d'un càlid oblit,
D'una santa innocència?
O un camp allisat i obert,
Ple de sol i de gebre,
On viure una fuga perpètua,
Errant com un llop en la nit?

He recollit el perfum
Que surava en tants llavis perduts
I n'he fet un ramillet de poemes.
El llançaré cap amunt,
On la pluja comença;
Sé que els núvols més tendres
S'han fos en la teva pell.
Acomiades el vent, ho sé,
Amb la il·lusió a les galtes;
Sé que ets sempre un potser,
I això m'encanta.

Tu,
Que has sentit
El que jo sento,
Et quedes en un racó
I esperes,
Impossible com un sol de gebre,
Maca i pensativa.

Avui he trobat la poesia
Entremig de dues rajoles de test.
Sí, en una junta amb poc ciment.
Sense voler, l'he trepitjat
I, sense adonar-me'n, se m'ha
Enganxat a la planta del peu.
I s'ha enfilat
Per les vores de les illes
Als mapes que duc dibuixats a la pell,
I m'ha modelat la set
I el desig amb un martell
I un cisell.
Intrèpida, s'ha escolat
Com bonament ha pogut
Per entremig dels cabells.
Hi ha trobat fulles de pi,
I un poc de gust de romani,
I entre dues besades
(una de sal i l'altra de cafè)
Ha ballat amb un acord
De re menor sèptima amb
El cinquè grau disminuït.
Avui he trobat la poesia
Que el vespre abans em robà
Tots els mots de la nit
I que avui, a la llum del dia,
Se m'ha escapat pels aires
Perquè ha après a ballar amb el swing.

Te guard l'alè d'aquests dies
com guard, a vegades,
algun t'estim. No pas als llavis,
sinó a algun replec insospitat de la pell
que amb la punta dels teus dits
o amb la boca, ja sàvia del meu cos,
puguis trobar.

Llavors els alens, els t'estims,
surten a retrobar la teva espinada,
o l'ombra que projecta l'orella al coll.
Te guard, també, la salabror de la pell
perquè en tornar en tastis a mans plenes,
i dolls de gust d'illa t'engalanin
la mirada i els sentits.

Arran de mar, vorera vorera,
m'he anat omplint les butxaques
de copinyes i besades.

Abril de 2015

Fes teu aquest desig.
I endinsa't al cor
de les paraules.

Montserrat Abelló

...tant més veurà clarors el pensament
com més gosi mirar en l'obscuritat.

Joan Vinyoli

Oprimida de llibertat,
Deixaré experimentar passions,
Mentre el dol és profund,
I els camps encara són verges.

Els sentiments són aguts,
I les xarxes massa fines.
La respiració lenta,
Desperta un cor que dorm.

Per la finestra

Un reflex contra la finestra,
una cançó trista,
el pensament inaccessible,
i una pluja tímida.
La mirada s'adorm de son i tristesa.

Un cor desfet a terra,
vençut per la guerra,
la seva llàgrima derrotada,
cau entre papers de terra.

T'espero i fujo de tu

T'espero,
i fujo de tu.
Et busco,
I no et vull trobar.
Desitjo la teva companyia,
Però m'espanta el compromís.
Et torno a buscar.
No et trobo i no m'importa.
Vull la meva llibertat,
Compartida.
I les meves nits a soles,
Amb companyia.

M'enfonso entre passes de gegants.
He cregut bona idea pujar a una escala
i fingir que veig més enllà de la fi del món.
M'he desterrat entre passes d'elefants.
M'he convertit en un personatge
pres de la seva pròpia psicodèlia.
He creat retrats inconformistes
deformats a l'hiperrealisme.
Pensava haver trobat el color
que descrivia la melancolia
d'una caixa de fusta en saber-se caixa de fusta.
Però no més enllà de la mirada del romàntic
trobo històries que em tracen amb carbonet.
Avui m'he retrobat per punts i comes.
He guinyat l'ull a la incomprensió
i m'han reaparegut les ales teixides amb paraules.
M'he enamorat d'una paraula,
d'unes mil paraules.

Abans, passejant per Barcelona
sense llums,
una ciutat a les fosques donada a la son
i als roncs que surten de les finestres,
component un repiqueig d'ulls verds.
Abans, enmig d'un carrer sense nom
sumit a la seva pròpia vaguetat de res,
lliure,
una paleta que s'ha quedat sense colors
perquè les gents de dia corrompen les mescles.
Abans, trepitjant bassals de tinta negra,
diluïnt-me en ells,
tornant-me una ombra sense veu,
sense història,
sense fum.
Abans, just abans d'encendre's el primer fanal,
a aquells carrers
se'm va trencar un vers.

Parla un naufrag
de poetes al mar.
Diu que els escolta,
rabents, forts,
sensibles, delicats,
com si els versos fossin de paper,
com si les seves veus morissin
cada cop que baixa la marea.
Com si cantessin de plom.
Diu que els escolta recitar
mentre pinten les paraules a les ones.
Ona va, paraula ve.
S'emporta la desídia de flor dissecada d'anys
dormint entre les pàgines
del que anit va ser una foguera.
Vaig poder escoltar-la.
Escoltà com es cremaven les frases
escrites de pressa entre arenes blanques.
També escoltà els poetes.
Com recitaven.
Com parlaven!

El temps no escriu

el temps no escriu
poemes,
només trenca,
rossega
amb ajuda dels dies,
esberla
i, quan arriba el fred,
no tremola,
trosseja...
l'home lluita
contra
ell mateix,
combat l'univers
i arribat
el moment
esborra
tot allò que crea.
El temps no besa
llavis,
només distreu,
altera
els amors d'infantesa
i, els ulls,
blanqueja...
l'home transcorre,
somia
truites,
viatja, mana
i posa ordre,
pensa massa
i s'esquerra

i fa la guerra
la dona, com pot,
es defensa,
el temps no espera
disculpes,
ni dispenses,
només observa
i espera
mentre obre
les escletxes
on l'home
ha de caure
dins el terra.

Quan no hi ets
Amor, no ho diries mai,
quan no hi ets
aprofito per anar a comprar
sabó de roba
al súper de la cantonada.
Després,aprofito per a rentar
els llençols,
o per escriure quatre xorrades.
Quan no hi ets,
aprofito per a descansar
assegut en el sofà.
Després, faig allò que tant m'agrada:
no fer res,
ni pensar que tornes a casa.
Amor, no ho diries mai,
quan no hi ets,
tot el llit fa olor de net
i, sol, no m'hi acabo de trobar
del tot bé.

El dia del meu seixantè aniversari

Els entesos,
tècnics en enamoraments
i oficials de primera,
especialistes en escalfament,
o els investigadors emèrits dels fogots
en humans primerencs,
diuen sempre
que l'amor comença amb brometes,
i que acaba en ver.
Avui, em sap greu dir-vos
que és ben bé al revés!

De sobte sembla que un cop de vent
s'hagi emportat totes les paraules
(i mira que a mi m'agrada, el vent,
i les paraules al vol fan molt goig).
O, també, podria ser que totes haguessin cremat
(a quin punt del seu recorregut?
a la seva sortida pels llavis?
en el seu trajecte fins a aquests?
Potser en el moll més profund de cada múscul...?)

Com ho haig de fer, llavors,
per lloar el color melangiós
de certs cops d'aire pel carrer?
Glops de gust de tardor que
magnifiquen en bellesa el trànsit,
el ferro, l'asfalt, el formigó...
Com ho haig de fer per, així,
deixar constància del saber la bellesa
de cada sortida de sol dins els ulls,
o dins la mar, o als niguls?

Com vius si no plores?
Si no rius?
Si no et pegues?
Si no caus?
Si no et deixes caure?
Si no corres amb l'aire pur?
Si no estimes en les altures i en cadascuna de les hores
i racons temporals que et depara el capvespre?
Si no enyores l'adolescent?
Si no estimes l'infant?
Si no recordes l'ancià?
Si no mesures la mort?

La veritat és que estic trencat
Estimat
I no tot pot ésser meravellós
Sempre
L'escriptor se n'anà
I el poeta arribà
Assedegat de noves llibertats
I dessagnant-se d'amors corromputs
El poeta necessita llums noves
Amors plens de frescor i de set mútua
Que apareguin
Com la llum nova
De la lluna, a la nit
I al dia
La lluna sempre està canviant de llum
Perquè és irrevocable artista
De llums i ombres
En el company i allunyat
Univers.
M'oblidà de la fe
I del que pot ser i no és
M'oblidà tant de tu
Que ja no vull escoltar ningú més
Ni preocupar-me
Ni deixar-me endur
Per res inert
I irreal.
Perquè he descobert allò real
Als suburbis de la meva essència
Amarga

Si pogués ser feliç avui
Creu-me que ho seria
Si pogués seguir augmentant
Aquesta set persistent de crear poesia
Creu-me que ho faria
Però aquesta vegada de tot
Estic buit
Fins i tot de mi.
I jo no sé si la meva poesia
Podrà salvar-me de la meva angoixa
Perquè la meva angoixa mata en silenci
I ofega en el temps
I esmicola la meva pell en
Cristalls miserables
De tenacitat porfídiosa i trista.
De la meva angoixa coronada
D'espines
Flors blanques

Nihil vetus sub Luna

«Los en brote y los secos son los mismos ramos
lo que ha de ser ha sido ya, nada hay de nuevo.»
Miguel de Unamuno

Al llarg camí, l'esguard atent del foc
mostra sens treva l'empremta antiga
que el pelegrí en sa immensa fatiga
mena impassible fins a l'últim jóc.

Rere les ermes pedres del mur groc,
àuria llum, mostres, superba auriga,
la pal·lidesa de l'herba i l'espiga,
el color d'ombra i el repòs del xoc.

Magna Selene de tacte argentat,
gràcil corones la mar que et bressola
i amb ton somriure, de fulgor novella

costums impregnes; l'ànim desolat
sota la llosa i la pols reviscola,
i el món pertot des de tu s'encimbella!

Cant d'un violí desafinat a una corda trencada

«Maldigo la poesía de quien no toma partido hasta mancharse.»
Gabriel Celaya

Enmig del tràfec urbà, un sol banc.
Una figura immòbil i muda,
vent, pluja, fred i sol l'han espremuda
i dels seus anys sols resta el cabell blanc.

Amb la mirada abaixada, ignores
que sempre et miro plena d'esperança,
car els teus ulls, boirosos de recança,
enterbolits pel fum, només les hores
que se t'escolen entre els dits observen.
Dins el clamor i el bram, de solitud
ets un oasi, derelicta absolut,
decadent pedra on els fidels mai resen.

Vinclada sota el pes del record,
qui sap la pàtria que enllà deixares,
ja al fons del got només somnies clares
la calidesa de la llar, somort

ambre, i l'ansia fràgil i tendra,
tot just brotava quan l'àrida terra
—morta i eixuta pel món que hi enterra,
en lloc de vida, tot mal que el cor pot fendre—

Lectura de poetes de la UB. Convocatòria Envers

xuclà la saba, les poncelles marcí
i el fulgor sencer de ton esguard.

Trist cenotafi vetust i isard,
tothom t'esquiva en trobar-te pel camí

amb el desig que, de tant ignorar-te,
per art de màgia et tornis fum o aire,
quelcom planer que no molesti gaire,
i així pretenen per sempre escombrar-te

sots la pesant catifa de l'oblit.

Mes algun dia llevaràs el pes
que oprimeix el teu ànim i res
sinó el verd el teu ànim marcit

conquerirà, i tal volta llavors,
per fi podràs alçar, de nou amb vida,
el teu esguard perdut, finalment buida
la mar ferotge i morta de tes pors.

Igual als déus... Safo de Lesbos

φαίνεται μοι κῆνος ἴσος θεοῖσιν
ἔμμεν' ὤνηρ, ὅττις ἐνάντιός τοι
ἰσδάνει καὶ πλάσιον ἄδου φωνεί-
σας ὑπακούει
καὶ γελαίσας ἰμέροεν, τό μ' ἦ μὰν
καρδίαν ἐν στήθεσιν ἐπτόαισεν·
ὥς γὰρ ἐς σ' ἴδω βρόχε', ὥς με φώναι-
σ' οὐδ' ἐν ἔτ' εἴκει,
ἀλλ' ἄκαν μὲν γλῶσσα ἔαγε, λέπτον
δ' αὐτίκα χρωῖ πῦρ ὑπαδεδρόμηκεν,
ὀππάτεσσι δ' οὐδ' ἐν ὄρημμ', ἐπιρρόμ-
βεισι δ' ἄκουαι,
κὰδ δέ μ' ἴδρωσ ψῦχος ἔχει, τρόμος δὲ
παῖσαν ἄγρει, χλωροτέρα δὲ ποίας
ἔμμι, τεθνάκην δ' ὀλίγω 'πιδεύης
φαίνομ' ἔμ' αὐταί·

A mi em sembla ben bé com els déus aquell home
que seu ara davant teu i de molt a prop
para l'orella mentre amb tendresa enraones
i rius encisadora;
això m'ha esborronat tot el cor dins el pit,
ho juro, car així que et miro, aleshores
ja no m'és gens possible de pronunciar
ni tan sols un trist mot,
ans em queda esberlada la llengua en silenci,
i a l'instant un foc subtil m'ha resseguit
per dessota la pell, amb els ulls no veig res
i em xiulen les orelles,
em cobreix una freda suor, i sencera
una gran tremolor em posseeix, més pàl·lida
estic que l'herba i sembla ben bé que poc falta
perquè ja sigui morta...

Una amazona de sagnants ferides
ha travessat sola carenes de foc,
valls entre ombres i deserts glaçats,
diminuta vira llançada a la nit,
a cavall d'incerteses,
cada respir un trèmol,
els ulls febrils en el silenci negre,
immensa vulva de bruixa
penetrada per gegants.

El dia la troba, en fatigosa lluita,
només vestida de sutzura i sang,
centàuride precària
contra les Quimeres,
els dits aferrats a la crin irisada,
com tímida estela de rajos d'abril,
somnia més que albira una esperança:
viure, tan sols, més enllà del damnatge.

Still I rise (Així i tot, m'aixeco)

Versió de Neus Jaumot d'un poema original de Maya Angelou
(poeta i lluitadora afroamericana, 1928-2014), de 1978.

Podràs escriure sobre mi mentides,
retòrcer la Història,
cobrir-me de fem,
però jo, com la pols, m'alçaré.

No entens la meva insolència
i t'assetja un fosc neguit?
Perquè camino com si em brollés
petroli, al menjador de casa.

Com les llunes, com els sols,
la certitud de les mares,
com l'esperança que s'alça,
així jo m'aixecaré.

Volies veure'm trencada?
El cap cot, els ulls vençuts?
Espatlles caigudes com llàgrimes,
afeblida pels meus crits.

T'ofèn, la meva arrogància?
No et sàpiga greu, perquè jo
ric com si tingués mines
d'or al pati de casa.

Pots disparar-me paraules,
pots ferir-me amb les mirades,
pots matar-me amb el teu odi,
però jo, com el vent, m'alçaré.

T'astora que sigui sensual,

et desconcerta que balli,
com si hi tingués diamants
aquí, entremig de les cuixes.

.../...

De les golfes de la vergonya
de la Història, jo m'aixeco.
D'un passat arrelat en dolor,
jo m'aixeco.

Sóc un oceà negre, impetuós i vast.
De mi flueix el valor
amb què suportó els corrents.

Deixant enrere, les nits de pànic,
m'aixeco.
En un nou dia, meravellosament clar,
m'aixeco.
Portant l'herència dels meus ancestres,
tots els somnis i esperances dels esclaus.

M'aixeco.
M'aixeco.
M'aixeco.

Maragda llum

Avui el sol de la tardor obliqua
m'ha recordat
la mesura circular dels dies.

Ja no m'ofenen els raigs
xardorosos d'estiu;
és maragda la llum
que em tenyeix els dits
i el blanc desconsol de les pàgines.

Psicoema

La veig en els teus ulls
llunyana i impassible
sacseja la teva realitat
donant-li un altre nom i forma

De vegades és cruel,
t'espanta i espanta els altres
no té raó de ser
és il·lògica i viu en tu

Alguns diuen circuits erronis
deficiències de transmissors
genètica maleïda
o alteracions del sistema nerviós

Altres parlen d'ambient
de traumes i repressions
martiris, deliris i desvaris
et fan desafortunat

Intenten revertir-la amb pastilles
pastilles màgiques de colors
dosis inqüestionables
que prescriu el savi doctor

En una mirada apareix
s'amaga en un pensament
trampeja amb el teu subconscient
trastoca el teu món per complet

Deliris i realitat es confonen
ella els uneix en un de sol
governa sense demanar permís
es queda sense ser convidada

La veig en rialles estranyes
que ressonen a través del temps
un temps descompensat i cru
en el que fa temps t'has perdut

La calma no arriba per quedar-s'hi,
ve acompanyada de recaigudes
que pesen com el malson més dur
sense pena ni compassió

És la teva companya de viatge
et parla a través de les veus
que s'escolen al teu cap
i no aconseguixes silenciar

La fas fora i torna a trucar
s'inventa percepcions impensables
se t'acosta possessiva
com si no tingués on anar

Amb ella mai estàs sol
t'esgarrifa la seva persistència
però has après a dir-la pel seu nom
així ja no fa tanta por.

Ocell

El cafè dels matins
mai havia estat tant amarg,
el seu regust s'enganxa
fins i tot als llençols

Uns llençols tacats de certesa punyent
que impera des que no hi ets,
la que diu que ets efímera com el temps
i que el cel no té temps per esperar-me

Abans de marxar
una llàgrima recull la llum
i en el teu rostre distant
s'intueix la nostàlgia caducada

Somnis trencats queden
arraulits en cada racó
d'aquestes parets que em tanquen
com la gàbia d'un ocell

T'ho vas endur tot menys el record
que impassible vas regalar-me
com qui regala un cadell
quan ja s'ha fet massa gran

Com una gavina planera
el silenci s'imposa en l'espai
que abans havíem omplert junts
de retalls de vida compartits

No et buscaré en el temps,
el teu record juga a quedar-se,

però el faig fora a empentes
i m'entretinc trampejant el destí

Un destí tenyit de veritat
em revela un secret,
que et deixi volar eterna
com l'ocell que no he sabut ser.

Punt de llum

Gravitant en el caos més desarranjat
va descobrir el punt de llum.
Emetia una força incessant,
que la feia apropar més i més

Com un senyal persistent
la temptava a avançar cap a ella
irradiant una força efímera i punyent
com la d'un sol que crema i un adéu que trampeja

Descobrí el punt de llum
en els ulls covards disfressats de prudència
del qui no parla amb mots
però que evoca amb el rostre

I allà, en aquell punt de llum
descobrí la guspira que li mancava
per encendre la flama ja morta,
la que feia temps li consumia l'oxigen

L'oxigen que cerca en cada petó equivocat
en cada racó amagat,
agonitzant entre espurnes que dansen
al temps que es miren entre elles

El punt de llum l'acull
en els seus braços de brillantor,
que li acaricien la pell nua
il·luminant els angles morts

I és una llum que la guia
li endega el desordre inicial,

fins robar-li la foscor perduda
entre flaixos intermitents

El punt segueix encisant-la
l'enlluerna quan s'hi apropa
la toca per arribar i quedar-se
en el seu petit tros de foscor.
S'adorm en ell dolçament
la son pesa a les parpelles,
abans de tancar els ulls troba
en els ulls prudents un sentiment.

Ídol

Sóc convincent
parlant d'un dia a dia
que pugui semblar
bonic a qualsevol
però
això
només són paraules.
Tu en canvi claves fort
una vara d'idees
al melic d'una plaça que s'esquerda
deixant muts
tots els coloms.

Que si ens perdiem...

Que si ens perdiem en
aquella pujada de carrer estret
de Vic, de font del gat, de veïnes que cuinen
coliflor amb un vermell que planxa les galtes
i bon dia a la Terra plana
jo t'hauria agafat la mà
fent corredisses entre les parets
de pedra freda que amaguen relleus
d'ulls com els de les nostres mares.

Aquesta camisa no es prou gran
com per engalanar tot el nostre esquelet
com per fer-ne una tenda i amagar-nos
del mercat del dissabte internacional.
Provarem de robar prunes manyagues
i ens colarem enmig d'alguna cua
d'innocents ingràvids bípedes
que els hi falta l'olla al foc
i alguna cosa per dinar.

Estampes de sants que no coneixem
les regalen uns homes que van
amb capes vermelles de vellut cristià
i refranys populars
amunt i avall com les oques.

I a un pam la teva boca
i boles de naftalina a les butxaques
perfumant quatre monedes de coure
i els alls a la parada del costat a pes.

I a un pam la teva boca
aterrant com els avions i els colibrís
sense rebel·lar la voluntat que
té la nostra rebel·lió.

Túnel

Llums de neó que travessen la fosca amb ecos obscurs,
sons infernals enquistats en les ments emboirades i espesses
cauen en somnis perennes i ocults de romanços enceses
veuen llampecs d'artifici mundà amb desig de decurs.

Desinhibeixen els seus esperits amb els vicis segurs,
pèrfides senten i urgents pulsions: a cadenes sotmeses.

Caos sublim d'exsudats envolvents de rialles emeses
que àdhuc escuden els goigs de la nit d'intel·lectes més purs.
Ompl la voràgine el món que m'envolta aquest cos terrenal,

balla automàtic el cant de la musa: ardent, sincopat;
baixa al seu mínim freudià super-jo pel defici tonal.

Fuig amb les ones i l'àlgida Lluna del tedi ambiental,
pots destil·lar de la vida que et ronda el mots oblidats
ferms, poderosos que t'empararan quan t'arribi el final.

Estrats

Grossera mirada em dispensen aquells qui em trob voltant:
migrats viatgers que retornen a casa ebris d'ira
l'influx d'aquesta àuria illa sos cors emboira.
Jo ric mentre observ l'enyorança que senten, plor d'infant.
Banal, kafià desajust social cobert d'encant
trepana fins l'ànima arrel que m'enfonsa, encesa fira.
M'enfil per les branques que em duen més lluny, el Temps em mira;
la Terra em menysprea ingrata i resseca, sord espant.
El buit m'enlluerna i sa pau m'absorbeix d'amor infinit
els crits dilueix i ma música sona dèbil, lenta;
tremola en la fosca i creix per omplir-la, far en la nit.
Oest traïdor, que m'embota la ment d'acer contrit,
un cel diferent i la mar que jo estim; reclou, inventa
l'horror que envesteix el meu mur des de dins i em guarda erguit.

Pigmalió

Els dits a vessar de desig,
dins l'oceà de llençols rebregats.
No hi ha resposta, un cop més.
L'absència et vesteix el cos amb el fang
del neguit on vaig abocar la pell
cercan-te dins el marbre lluminós.
Com tot segueix fosc, n'agafo el cisell
per afaïçonar-te de nou, corprès
en el poruc acte d'un déu pagà
malaltís de memòria i temps.

Arqueoparella

«Troben a Grècia les restes de dos cadàvers
abraçats de fa gairebé 6.000 anys al Sud de Grècia»
El Periódico (14 de febrer de 2015)

Enmig d'un cercle de pedra amagada
sota el tou terrós d'unes obres;
el passat s'hi encalla, capficat
a les veus somortes i suades
a la templa dels segles.
Hom no pot evitar de pensar,
quan encara la matèria del cor
n'era plenament encesa,
que fa més de tres mil anys
tu i jo vam jeure, en immortal abraçada,
al cau buit de les mans esfilagarsades del temps.
Vora aquestes runes creadores de memòria i silenci,
ens han descobert de nou dins el desig
amarat al bell mig dels ossos.
Confont totes les distàncies; ara som
la immortal parella ballant la dansa més antiga
de l'atàvic amor que, des del no-res,
us el mostrem tal qual, sense cap recança,
des de la nostra nuesa inexpugnable.

Tornada a casa, matinada de diumenge

Esqueredes d'ombres encara em tenallen,
com volent-me encaçar camí de tornada a casa:
un cop més estic sol.
Disfressat amb els parracs d'instant que ja són vells,
m'hi emmirallo a les matinades perfectes dels altres.
He tornat a perdre el NITBUS.
Aquest regne de joventut ja no em pertany,
i sota el xeric de les dents encara templades
amb el bàlsam preciós d'unes cerveses,
miro de recordar com és que et vaig perdre
dins la fosca indiferència dels dies.

Fugint de la fosca

«Així avancem, barques contra corrent,
arrossegats constantment cap al passat.»
Francis Scott Fitzgerald

Lentament fujo de l'àvida fosca
i dels ferestos meandres esquerps
de sotjadores metzinoses serps
que em fulminen amb llur mirada tosca.

M'allunyo del punyent cucleig del corb
que a cada meu pas irat em murmura,
m'albira amb fingida mirada pura
i vol que torni on m'enverina el torb.

I jo avanço constant amb passa ferma
relegant a l'ahir tanta negror
i tantejant entre l'obac boscatge,

fito la llum, límpida terra erma,
el fred hialí ha donat lloc a l'ardor,
sento que esclata furiós el coratge.

La papallona

«Només és digne de llibertat aquell
que sap aconseguir-la cada dia.»
Goethe

I et sents dèbil, presa dins ses urpes,
ferma crisàlide t'empresona entre ses fils,
fils de seda, malgrat bells, els deturpes,
però no s'esquincen ni amb tes afanys febrils.

Freturosa de llibertat, bats les ales,
però, ullpresa, t'espantes: són gelades.
Maleint brins que et retenen, fúria esclata,
i es filtra en la foscor tènue i dèbil escarlata.

Potser rajos de sol han vingut al teu encontre,
primer besllum d'atzur, sospir d'anhel renoc,
esvaint adversitats que, travant, t'anaven en contra,
com fènix aïrat, enervada i latent, aties el foc.

Prens aire i fas néixer valor; et saps bella,
albirant futur millor que embolcall de la foscor,
amb força mous les ales, et plau sobtada fenella,
sents que es destensen els fils i amolla la por.

Primer cop desplegues les ales, evadida, feliç,
pul·lules en camps de ginesta i roselles, cel blavís.
Enardida, sents dolç so de gralles: has trobat ton paradís,
el lloc que et pertoca, esbalaïda descobreixes nou país.

Paratge màgic i ben teu, allunyat d'indret obac:
crisàlide per fora bella, per dins avern,
que si no t'haguessis alliberat, futur atziac;
ara, franca i quítia, per fi lluges fat etern.

Imponent i exultant, tes ales esclaten de color,
d'un viu vermell amb matisos de to ambrat.
Somni assolit, volant percep nou sabor,
un nou regust dolç i extasiant: la llibertat.

El llenguatge perdut de les bombolles

«Qui no sap poblar la seva solitud,
tampoc sap estar sol entre una multitud atrafegada.»
Charles Baudelaire

En un món enfosquit, regnant la fredor,
esvalotades bèsties sense ànima en tumult
corren enlloc buscant no-res sinó claror,
cruels feres insulses de posat estult.

Una ja arrenca son gran ferro roent,
que la durà a la rutina, tal volta a la mort,
però ella hi confia, s'entrega a una sort,
lloant-la més que a una vida latent.

Oh, tu, on t'encamines veloç feristela?
Et creues amb captaires, malalts, pidolaires
i fred i hialí com tallant glaç que gela,
ta ignorància tosca és punyent com vius caires.

Manat per les busques, guiat per les pautes,
l'infortuni ja lluques, bestioles incautes.
Fervorós pregaràs companyia quan t'atrapi la nit,
desesper en mancar allò que t'apagui el neguit.
I amb solitud viuràs, ànima penada,
però no ploris, volguda és i tu l'has buscada.

I et creus totpoderós i omnipotent,
dominant les màquines sense ser conscient
que són elles les que a tu et dominen amb fúria coent.
I ets dèbil i apocat, de fortalesa aparent
com bombolles errants impulsades pel vent.
I algunes ja esclaten, com esferes d'argent.

Pul·lulen, es mouen, el silenci és espès,
no parlen, no es miren, el dolor es fa palès.
Han perdut el llenguatge i no per mudesa,
l'odi, ferotge, ha atrapat dèbil presa:
l'humà, que no parla, no es mira, s'odia
potser per rancor, o misantropia.

Oh tu, que encara hi ets a temps,
ànima postrada, actua, canvia,
no et deixis vèncer per allò que tant tems!

Funàmbul

M'està estirant un infinit anhel
núvols amunt,
però no volo,
no tinc la generosa
donació de llençar el llastre;
avarament, retinc
cada rancúnia
que m'ancora als inferns
d'hores finites,
i em fa avançar amb orgull
damunt la corda tensa

El vers que porto als dits
no es veu en la distància.

V7

(o, exercici de Quenau, número 100)

Per què... -mai no ho sabré- vaig
agafar aquell autobús,
quan queia el sol damunt el món?
Quan queia el sol...

Jo era una més entre la gent,
desconeguda de tothom;
anar escoltant... anar mirant...
Era la sola activitat
que jo vaig fer en aquell moment.

I em vaig fixar en aquell noieta
de coll tan prim i clerical
que s'abillava amb un barret
original. Pobre xicot!
Va ser atacat, sens pietat,
per un insòlit viatger.

Ràpidament, s'escapolí
de l'agressor: Silenciós,
cercà un seient ben lluny de tots.

Mai no sabré per què,
hores després, es va creuar
pel meu destí, un altre cop,
i era elegant el seu abric

i l'admirava un seu amic,
aconsellant-li que es posés
altre botó -ho vaig sentir perquè
tanqués, de més amunt,

el seu abric, i li abrigués
el seu llag coll.

Trossos de vida sota el sol;
mai no sabré, per què,
em van quedar, per sempre més
en el record...

Setembre

Sota el cel tan blau,
D'una clara nit,
caminàvem per dins la ciutat.

Jugàvem a ser
unes vides més
de les moltes que passen rient.

El Palau Robert
sobre núvols blancs
el seu cos retallava grisenc.

La Universitat,
amb rellotge mut
dictà l'hora de dir-nos: adéu!

Amb desig fervent
i amb versos als dits
tots marxàrem per camins diferents

Una blava nit
D'un setembre clar,
que bonica que fou la ciutat...!

Joc de metonímies

la pell pel tacte,
el so per l'oïda
i la claror per la vista

els sentits, per les paraules

l'ànima pel cos,
la veu per la persona
i el camí per l'arribada

les coses, pels noms

el desig, per l'oblit,
la pena pel dol
i l'enyor, per l'espera

els records, per tots dos

Fraseologia bàsica

[Inèdit] Dedicat als Serveis Lingüístics

Naveguem a arbre sec:
a força de remes i amb temps desfavorable,
amb el pal nu de veles i antenes.

Naufraguem a l'engròs:
deixant de banda els detalls
i amb les grans quantitats dels grans desastres.

Plorem a la descosida:
sense gens de contenció,
desesperats i amb les mans buides.

I ens morim a preu fet:
contractats per a unes feines
que no havíem demanat.